

Essential Dutch Grammar. Proficiency level A2

When you master Essential Dutch Grammar, Proficiency level A1 and this, you know that Dutch grammar you really need.

1. Talking about the past, Dutch Simple Past (imperfect)

1.1. Here is how to form a regular Simple Past:

F.ex.

Werken = werk +en >Ik, jij, u, hij, zij, het werk + te. We, jullie, ze werk + ten.

Wandelen = wandel +en >Ik, jij, u, hij, zij, het wandel + de We, jullie, ze wandel + den.

1. Get the stem of the verb by cutting off the -en ending.
2. If it ends in a sharp consonant (t, k, f, s, ch or p), replace it by 'te' in singular and by 'ten' in plural.
3. In other cases replace the -en ending by 'de' in singular and 'den' in plural.

1.2. Imperfect (simple past) of some frequent irregular verbs:

Zijn (to be) Ik was moe. We waren erg laat thuis.

Hebben (to have) Jan had honger. Jullie hadden ook dorst.

Gaan (to go) Om 10u ging hij slapen. De kinderen gingen naar de speeltuin.

Kunnen (to be able) Jan kon goed zwemmen. Zijn zusjes konden ook goed zwemmen.

Moeten (to have to) Ons kindje moest plassen. Ze moesten die bekeuring wel betalen.

Mogen (to be allowed) Ze mocht niet te lang blijven. We mochten tot 10u opblijven.

Zullen (to shall, to will) Ik zou Bob zijn. Zo zouden zij mogen drinken.

Beginnen (to begin, to start) Het begon te regenen. De kinderen begonnen te lachen

Blijven (to stay) Jan bleef overnachten. Bleven jullie lang in Polen?

Brengen (to bring) Peter bracht het brood. Zijn broers brachten het beleg

Doen (to do) Je deed de vaat. Zij deden wat nodig was.

Drinken (to drink) Mama dronk graag wijn. Zij dronken liever bier.

Eten (to eat) Opa at snel een broodje. De kleinkinderen aten spaghetti.

Kijken (to watch, to look) Gisteren keek ik TV. Zijn broers keken alle dagen televisie.

Komen (to come) Ze kwam nooit te laat. Haar collega's kwamen ook altijd op tijd.

Kopen (to buy)Kocht je de krant al?We kochten brood, kaas en melk.

Lezen (to read) Zijn vrouw las graag. Samen lazen we heel wat boeken.

Liggen (to lay) De hond lag op de mat. Er lagen 20 kranten in de wachtzaal.

Lopen (to go) Ik liep naar de winkel. Er liepen heel wat kinderen mee.

Nemen (to take) Nam je ook een koffie? Ze namen de bus naar de stad.

Ontbijten (to have breakfast) Ze ontbeet om 9u. In Griekenland ontbeten we later.

Schrijven (to write) Hij schreef een mailtje.Vroeger schreven we brieven.

Staan (to stand) Wat stond er op het bord? Ze stonden al een uur te wachten.
Vinden (to find) Ik vond het eten lekker. Zij vonden hun sleutels niet.
Zien (to see) Zag je die vogel? Zij zagen die vogel niet.
Zitten (to sit) Onze Jan zat op de eerste rij. Waar zaten jullie kinderen?

2. Perfect or imperfect? What to choose? Pluperfect?

1. When talking about a past action or about its result one may prefer past perfect.

F.ex.

Wat hebben jullie dit weekend gedaan?
Ik ben gisteren bij oma op bezoek geweest.
Ik heb die film al gezien.

2. When the action was ongoing or different actions succeeded you may prefer the more dynamic simple past.

F.ex.

Het was erg tof en gezellig op dat feestje.
Toen wij jong waren, gingen we met de fiets naar school.
Hij kwam binnen, zoende zijn vrouw, aaide de hond en zette zich voor TV.

3. When the action was already past in the past, use the pluperfect (plu means more).

Its form = past perfect but the auxiliary verb ('hebben' or 'zijn') is in simple past. F.ex.
De pastoor had net ontbeten toen de bisschop arriveerde.
Duitsland won het WK maar wie van ons had dat verwacht?
We waren bijna aangekomen maar het begon te sneeuwen.

3. Separable (splittable) verbs

Watch:

Separable verbs first part is generally a preposition or, less often, an adverb. F.ex.
Zich aankleden (to dress) and goedkeuren (to approve).

Ik kleed me snel aan. Jij hebt je snel aangekleed. Als hij zich aankleedt, doet hij dat snel.
Hij keurde alles goed. Ze keurden zijn scriptie goed. Of ze die scriptie wel goedkeuren?

Het is tijd om ons aan te kleden. Het is tijd om zijn scriptie goed te keuren.

As you see:

1. in present and simple past the separable preposition or adverb is placed at the end of the sentence.
2. in the past participle the separable preposition or adverb is attached in front of the past participle of the basic verb.

3. in subordinate clause the separable verbs are conjugated the usual way.
4. when using 'te' +infinitive, 'te' is between the separable part and the basic verb.

4. te + infinitive.

4.1. verbs indicating the position of the subject:

Hangen te (to hang): De was hangt buiten in de zon te drogen.
Liggen te (to lie): Jan ligt in de tuin te studeren.
Lopen te (to walk, to go on foot): Ze liepen uren met elkaar te praten.
Staan te (to stand): De directeur staat op het terras te bellen.
Zitten te (to sit): Jan zit in de zetel zijn hond te knuffelen.

4.2. some verbs need 'te'

common are f.ex.:

Beginnen te (to start to): Het begon plots hard te regenen.
Besluiten te (to decide to): De regering besloot de belastingen te verlagen.
Denken te (to think about): Ze denken op skivakantie te gaan.
Hopen te (to hope to): Ze hopen voor zondag terug thuis te zijn.
Schijnen te (to seem to): Het weer schijnt sinds gisteren te beteren.
Van plan zijn te (to plan to): Onze vrienden zijn van plan in de bergen te gaan kamperen.
Vergeten te (to forget to): We zijn vergeten de vuiniszakken buiten te zetten.

4.3. Whereas 'moeten' (to have to, to must) needs an infinitive at the end, it's negation uses 'hoeven' and needs te+infinitive.

F.ex.

Moet ik mijn kamer nu al ontruimen? Nee, dat hoeft je nu nog niet te doen.
Moet ik aardappelen mee brengen? Je hoeft nog geen aardappelen te kopen, we hebben er nog.

4.4. using the preposion 'om' to indicate purpose.

F.ex.

Het wordt tijd om op te staan.
Het regent veel te hard om naar de stad te fietsen.
Zal ik de burens vragen om met ons mee naar het park te gaan?

4.5. after some other prepositions:

Alvorens (before): Alvorens met de les te beginnen, wil ik jullie hartelijk bedanken.
Door (through, by): Door meer te sporten, kan je ook sterker worden.

In plaats van (instead of): In plaats van zoals iedereen zijn beurt af te wachten, liep hij naar voor.

4.5. Verbs indicating an action and it's result

3 pair of verbs describe an action and it's result:

Action

Leggen (to lay)Ik leg het boek op de bank?

Zetten (to set)Ik zet de kan op het fornuis.

Stoppen (to put into)Ik stop de boeken in mijn tas.

Essential Dutch Grammar. Proficiency level A2

Result

Liggen (to lie) Het ligt op de bank

Staan (to stand) Hij staat op het fornuis.

Zitten (to be in) Ze zitten in mijn tas.

5. 'There is' and 'There are' in Dutch, the use of 'er', 'daar' and 'waar?'.

5.1. 'Er' is a non specified place.

When indicating a place we use 'hier' (here) or 'daar' (there).

When the place is indefinite or could be anywhere we use 'er is' or 'er zijn'

F. ex.

In de kelder? Daar is geen bier en hier is ook geen bier. Er is geen bier.

Er is kaas.

Er is maar één kamer en er is geen tuin.

Op de kamer zijn er een douche en een wc.

Er zijn wel 5 soorten Trappist.

Er zijn veel hotelgasten deze week.

Er zijn 3 conferenties.

5.2. Using 'waar'

5.2.1. 'waar? Asks for a place.

F. ex. Waar ligt Rotterdam? Dat ligt aan de Nieuwe Maas.

5.2.2. using waar+preposition.

Remember those verbs needing a preposition (Essential Dutch Grammar, proficiency level 1).

'Waar' was added in front of the preposition when asking for things.

F. ex. Wachten op (to wait for) > waarop wacht je?

Watch this short conversation:

John: Waarop wacht je? (He could also ask : ' Waar wacht je op?')

Pete: Ik wacht op mijn bus.

John: Ho, daar wacht je op.

Pete: Ja, ik wacht er iedere avond op.

As you see :

1. John expecting Pete waits for something used 'waarop'. If he expected Pete was waiting for someone he would have asked: 'Op wie wacht je?.'
2. Pete answers what he's waiting for: his bus.
3. John replies using 'daar' instead of saying 'Ho, je wacht op je bus.' 'Daar' replaces the object.
4. Pete in his answer uses 'er' instead of 'daar'. He could as well have said : 'Ja, ik wacht daar iedere avond op.' But he uses 'er'. 'er' can be used as a non emphasized form of 'daar'.

5.2.3. combining 'er' and 'daar'

Watch:

Staat daar een auto? Neen, daar staat geen auto. Er staat geen auto. Er staat er geen.
 Gaat er een bus naar Alkmaar? Nee, daar gaat geen bus naartoe. Daar gaat er geen naartoe.
 Er gaat er geen naartoe.

As you see:

1. Using 'geen', 'er' may replace the object too.
2. We then use 'er' 2 times.

6. The uses of 'toen' (then, when).

Toen is always used with the verb in a past tense.

6.1. Toen can replace an indication of when things happend:

<i>Vorig jaar</i> was de winter heel zacht.	<i>In 1914</i> begon de eerste wereldoorlog
<i>Toen</i> was de winter heel zacht.	<i>Toen</i> begon de eerste wereldoorlog.

6.2. 'Toen' as a subordinate conjunction:

'Toen' can be the past equivalent of 'als'.

Als het 's middags regent, gaan we niet wandelen.
 Toen het 's middags regende, gingen we niet wandelen.

Or be used as a subordinate conjunction when talking about the past.

Herinner je je nog toen onze kinderen voor het eerst op kamp gingen.

7. The negation of 'al' (already, yet) and 'nog' (still, so far, more).

7.1. Al, watch:

Onze kinderen hebben al een eigen huis. Onze kinderen hebben nog geen eigen huis.
 Mijn zus haar dochter is al 14 jaar oud. Mijn zus haar dochter is nog geen 14 jaar oud.
 Ze hebben dat huis al gekocht. Ze hebben dat huis nog niet gekocht.

Ze wonen al in hun huis. Ze wonen nog niet in hun huis.
Ze hebben er al veel in gewerkt. Ze hebben er nog niet veel in gewerkt.

As you see:

1. The negation of 'al' is 'nog geen' in those cases where one would use 'geen' for negation: when

unspecific or a number. 'nog geen' is put before the negated thing.

2. The negation of 'al' is 'nog niet' in those cases where one would use 'niet' for negation: after specific things or people but before a preposition or adverb.

7.2. Nog, watch :

Onze zoon heeft nog boeken. Onze zoon heeft geen boeken meer.

Haar dochter heeft nog 50€. Haar dochter heeft geen 50€ meer.

Je hebt toch die fiets nog. Je hebt toch die fiets niet meer.

Je koffer staat nog naast je stoel. Je koffer staat niet meer naast je stoel.

Je vader is nog jong! Je vader is niet meer jong.

As you see:

1. The negation of 'nog' is 'geen – – – meer' in those cases one would use 'geen' for negation: unspecific things and numbers, 'geen' comes before and 'meer' comes behind them.

2. The negation of 'nog' is 'niet meer' in those cases one would use 'niet': behind a specific thing but before prepositions and adverbs.

8. Comparing

8.1. comparative and superlative of adjectives.

8.1.1. comparative:

In general we add -er to the adjective, F.ex.:

groot > groter klein > kleinersterk > sterker

duur > duurder ver > verder

But as you see when the adjectif ends with an 'r' a 'd' is inserted.

8.1.2. superlative:

In general we add -st to the adjective, F.ex.:

groot > het grootst klein > het kleinststerk > het sterkst

duur > het duurst ver > het verst

8.1.3. some irregular comparatives and superlatives:

goed	> beter	> het best
kwaad	> erger	> het ergst
dikwijls	> vaker	> het vaakst
graag	> liever	> het liefst
veel	> meer	> het meest
weinig	> minder	> het minst

8.2. comparing

8.2.1. equality

Watch:

België telt even veel inwoners als Londen. België telt niet even veel inwoners als Londen.
Leuven ligt even ver van Brussel als van Diest. Leuven ligt niet even ver van Brussel als van Diest

Maastricht is zo groot als Utrecht. Maastricht is niet zo groot als Utrecht.

Ons bedrijf is zo groot als dat van jullie. Ons bedrijf is niet zo groot als dat van jullie.

Hij zat in dezelfde klas als onze premier. Hij zat niet in dezelfde klas als onze premier.

Ze ging naar hetzelfde schooltje als mijn zoon. Ze ging niet naar hetzelfde schooltje als mijn zoon.

As you see:

1. When things are equal we use the conjunction 'als'.
2. 'even' (as) and 'zo' (as) are synonyms.
3. 'dezelfde' (the same) is used for de-words and 'hetzelfde' for het-words.

8.2.2. more or less

Watch:

België telt meer inwoners dan Londen. België telt minder inwoners dan Londen.

Deze fruitteiler produceert meer appels dan jij. Je produceert minder appels dan hij.

Leuven ligt verder van Brussel dan van Diest. Het ligt minder ver van Brussel dan van Diest.

Maastricht is groter dan Utrecht. Maastricht is minder groot dan Brussel.

As you see:

1. comparing the noun we use 'meer ... dan' or 'minder ... dan'.
2. comparing adjectives we use the comparative of the adjective + dan when about more.
3. talking about less, we use minder before the adjective + dan.

8.2.3. most

Watch:

Deze mantel is de duurste, nietwaar? Ja, die is het duurste.

Is dit toestel is het beste? Inderdaad, dat is het beste.

Voor fysica is Jan de intelligentste van zijn klas. Zoals je zegt, daarvoor is hij het intelligentste.

As you see there are 2 ways:

1. for de-words I can use 'de ---ste' and for het-words 'het ---ste'.
2. but when replacing them by a pronoun, I use the general 'het ---ste'.

9. More uses of 'het'

9.1. 'het' as a personal pronoun replaces het-words as well in the subject as in the object:

f.ex.

Het kalf is in de stal.Ik heb het kalf naar de stal gebracht.

Het is in de stal.Ik heb het naar de stal gebracht.

9.2. When talking about the weather (het weer) we use 'het'

(except when the sun shines).

Het regent.Het heeft vannacht geregend.

Het dondert en bliksemt, het onweert.Het heeft gedonderd en gebliksemd, geonweerd.

Het stormt en het ijzelt.Het heeft gestormd en geijzeld.

De zon schijnt!

9.3. Some expressions use 'het':

f.ex.

Dat is mij om het even.Om het even waar we naartoe gaan.

Waar hebben jullie het over?We hebben het over die nieuwe TV-reeks.

Ik heb het moeilijk.Heb je het warm?Hij heeft het erg druk vandaag.

9.4. Dutch Continuing Tense uses 'het':

Watch:

Wat ben je aan het doen?Ik ben Nederlands aan het studeren.

Wat is hij aan het doen?Hij is een kast aan het bouwen.

Waarmee zijn jullie bezig?We zijn voor het feest aan het repeteren.

Hoe is het weer bij jullie?Hier is het zwaar aan het stormen.

Wat waren jullie toen aan het doen?Toen waren we aan het scrabbelen.

Wat zullen jullie om deze tijd aan het doen zijn?Dan zijn we zeker aan het spelen.

As you see:

1. Dutch continuing tense uses the verb zijn + aan + het + infinitive.

2. the infinitive is at the end of the sentence.

10. The passive

The passive uses the auxiliary verbs 'worden' and 'zijn'.

10.1.Using 'er' as a passive form of 'there is', 'there are'.

Watch:

Er belt iemand. > Er wordt gebeld.
Er belde iemand. > Er werd gebeld.
Er heeft iemand gebeld. > Er is gebeld.

As you see:

1. in passive present the auxiliary verb 'worden' is in the present tense with the past participle.
2. in passive simple past the auxiliary verb 'worden' is in the simple past.
3. in passive past perfect the auxiliary verb 'zijn' is used.

10.2. passive present en future.

Watch:

Ze betalen die factuur. > Die factuur wordt betaald.
Morgen betalen ze die factuur. > Die factuur wordt morgen betaald.
Ze gaan die factuur betalen. > Die factuur gaat worden betaald.
Ze zullen die factuur betalen. > Die factuur zal worden betaald.

As you see:

1. in passive present the auxiliary verb 'worden' is in present tense + past participle.
2. for the future we may simply add a complement of time indicating future.
3. or, use a modal verb followed by the infinitive of 'worden' followed by the past participle.

10.3. passive simple past, past perfect or pluperfect.

Watch:

Ze vergaten de hond. > De hond werd vergeten.
Ze hebben de hond vergeten. > De hond is vergeten.
Ze hadden de hond vergeten. > De hond was vergeten.

As you see:

1. in passive simple past 'worden' is in simple past and followed by the past participle.
2. in past perfect the auxiliary 'zijn' is in present tense and followed by the past participle.
3. in pluperfect the auxiliary 'zijn' is in simple past followed by the past participle.

11. Dutch conditional and conditional sentences

There are 2 ways of expression condition in Dutch: using an *als* (if) ... *dan* (then) subordinate clause, using 'om' and the using the past tense of modal verb 'zullen'.

11.1. The *als* ... *dan* compound sentence.

This way is used to formulate an hypothesis and what would be if it realizes:

Watch:

Als je leniger wil worden, (dan) kan je yoga gaan doen.

Als het aantal echtscheidingen toeneemt, (dan) stijgt de jeugdcriminaliteit.

As you see:

1. we start with the conditional subordinate (subject behind the conjunction, verbs at the end).
2. the result is the main sentence.

11.2. Or one can use independent clause:

11.2.1. Using the preposition 'om'

Om leniger te worden, is yoga uitstekend.

Om de jeugdcriminaliteit te doen dalen, zijn minder echtscheidingen nodig.

11.2.2. Using a question and answering in imperative mode:

Wil je leniger worden? Doe aan yoga.

Wil je minder jeugdcriminaliteit? Zorg dat het aantal echtscheidingen afneemt.

11.3. The Dutch equivalents of 'would', 'could' and 'should'

11.3.1. 'Would'

Watch:

Onze burens zouden in januari op skivakantie gaan maar hij heeft zijn been gebroken.

Ik zou liever gezellig thuis blijven

Jan zou volgende week komen logeren maar dat gaat niet door.

As you see:

1. 'Would' can be translated using past tense of the modal verb zullen (zou, zouden) + infinitive at the end.
2. when using 'zouden' with a modal verb one gets 2 infinitives.

11.3.2. 'Could'

Watch:

Het zou vanmiddag kunnen regenen.

Ik zou thuis kunnen blijven in plaats van op zwier te gaan.

De Eurolanden zouden in een recessie kunnen belanden.

As you see:

'Could' can be translated using zou or zouden + at the end kunnen + infinitive.

11.3.3. 'Should'

Watch:

Wie ziek is, zou thuis moeten blijven.

Als ze dat diploma echt wil halen, zouden ze meer moeten studeren.

Je zou hem opslag moeten geven anders raak je hem misschien kwijt aan de concurrentie.

As you see:

'Should' can be translated using zou or zouden + at the end moeten + infinitive.